

HOLLANDE JAAGT NIEUWE GOLF RIJKE FRANSEN NAAR BRUSSEL

Op de vlucht voor

De rijke Fransen hebben lange tijd gelachen met de grauwe skyline, het vlakke landschap en de zware tongval van de Belgen. Maar nu de socialistische presidentskandidaat François Hollande dreigt met een nieuwe supertaks, staan ze opnieuw te dringen om te verhuizen naar het belastingparadijs Brussel. 'In Frankrijk wacht ons de inquisitie, hier is er respect.'

VAN ONZE REDACTEUR
NICO TANGHE

BRUSSEL | Een grijze BMW rijdt haast geruisloos tot aan de hoge smeedijzeren hekken van 'le square du Bois', een van de elitairste plekken in Brussel. De grote berline met getinte ruiten moet minutenlang wachten voordat de poort openzwaait en het privé-domein zijn zorgvuldig bewaarde geheim prijsgeeft. Hier wonen, in peperdure en majestueuze herenhuizen, enkele van de rijkste mensen van het land. In de Brusselse volksmond wordt die goedbewaakte, doodlopende straat veelzeggend 'l'impasse des milliardaires' genoemd. Het besloten privé-domein herbergt niet alleen een Europees commissaris en een ex-burgemeester, maar ook een groeiende groep Fransen met een miljoenenfortuin. In Brussel worden ze spotkend wel eens 'les SDF Français' genoemd. De veelgebruikte afkorting staat in dit geval niet voor 'sans domicile fixe', maar voor 'sans difficultés financières'.

5 TOT 100 MILJOEN

'Hun fortuin loopt uiteen van 5 miljoen tot ruim boven de 100 miljoen euro', legt Manoël Dekeyser uit. Als zaakvoerder van het gelijknamige **Brusselse advocatenkantoor Dekeyser & Associés** is hij gespecialiseerd in het begeleiden van Franse belastingvluchtelingen. De fiscale advocaat heeft het razend druk. Want nu de Franse presidentsverkiezingen naderen, regent het ongeruste telefoontjes vanuit Parijs. Aan de lijn hangen rijke zulterburen die willen weten hoe ze naar België kunnen vluchten, vrouwen en

kinderen inclusief.

Er is interesse uit alle mogelijke milieus: zowel familiale aandeelhouders van grote Franse multinationals - de voorbije drie weken had Dekeyser er naar eigen zeggen liefst zes aan de lijn - als kleinere ondernemers. En ze vluchten niet alleen voor de hoge vermogenstaks. 'In Frankrijk betaal je immers tot 82,5 procent meerwaardebelasting op de verkoopopbrengst van je bedrijf, in België kan je dat herleiden tot nul. En ook de successierechten liggen hier veel lager.'

De nieuwe golf Franse belastingvluchtelingen is opvallend, want sinds 2007 - toen Sarkozy verkozen werd als Franse president -

Veel Fransen kiezen bewust voor een onopvallende kleine auto. © bdr

was de Franse inwijking in Brussel zowat volledig stilgevallen. Tot de socialistische presidentskandidaat François Hollande eind vorig jaar sterk kwam opzetten in de peilingen. Zijn recente voorstel om iedereen die meer dan 1 miljoen euro verdient per jaar een supertaks op te leggen van liefst 75 procent, was voor velen de druppel die de emmer deed overlopen. 'Gisteren nog had ik vergadering met een Franse ondernemer die een postorderbedrijf heeft voor de verkoop van tuingertief. Hij staat op het punt zijn bedrijf te

(ik wil niet in de valstrik van Hollande trappen, red.), glimlacht de advocaat.

'Eigenlijk is de onrust in Frankrijk al eind vorig jaar begonnen', bevestigt Nathalie Garcin, eigenaar van de elitaire Franse makelaarsketen Emile Garcin telefonisch vanuit Parijs. 'Toen al kregen we tal van vermogende klanten over de vloer met veel interesse voor de Brusselse luxe-woningmarkt. Meer dan voor Londen of Genève waar we eveneens een vastgoedkantoor hebben. De uitspraken van Hollande hebben de belangstelling alleen maar doen toenemen.'

De omvang van de nieuwe Franse exodus naar Brussel, hangt volgens haar in grote mate af van de uitslag van de Franse presidentsverkiezingen in april/mei. 'Veel cliënten wachten tot dan om de knoop door te hakken. Maar als Hollande wint, zal het snel gaan!'

ELSENE, LE PETIT PARIS

Het is dan ook geen toeval dat tal van elitaire Franse private banken, zoals Rotschild & Cie of Banque Transatlantique, de voorbije jaren een kantoor hebben geopend in de Brusselse Louizalaan. **Al benadrukt Dekeyser dat de Franse inwijkelingen niet al**

In Frankrijk zijn we paria's. Daar zijn we 'des bandits' of 'des patrons voyous'

verkopten en wou uitvoerig uitleg over de fiscaliteit in België', vertelt Dekeyser. 'Weet u wat hij mij als reden gaf voor zijn vertrekplannen? *J'ai pas envie de passer à la trappe de monsieur Hollande*

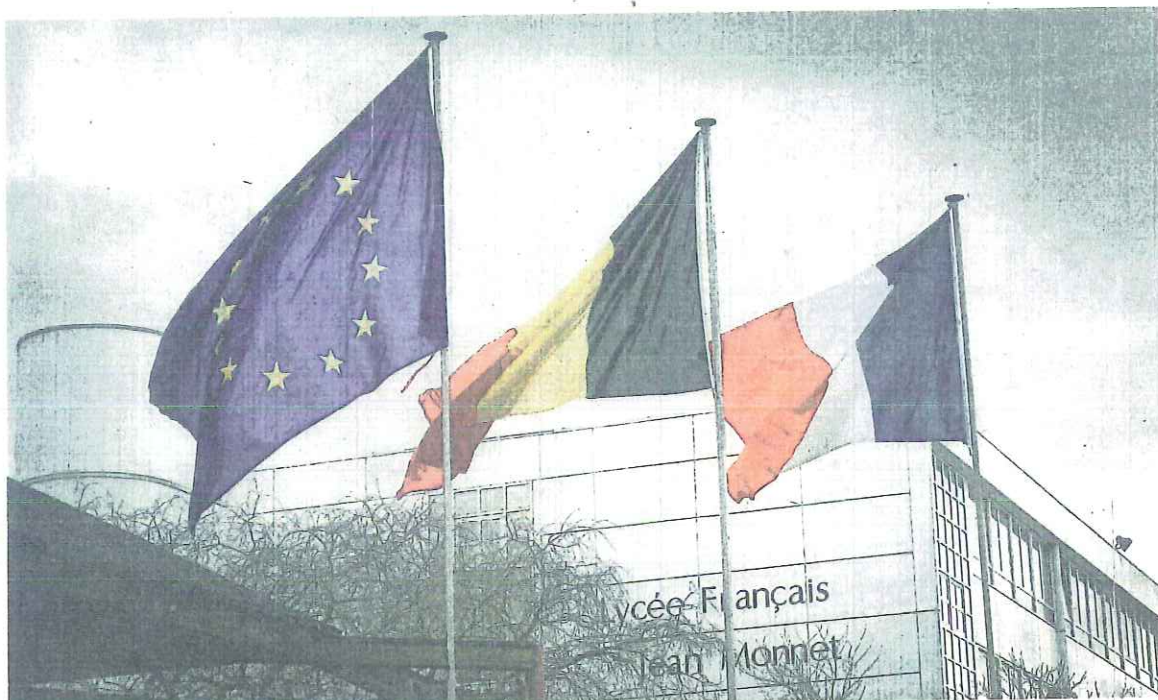
Welke rijke Fransen verhuisden al naar België?

BRUSSEL | De inwijking van rijke Fransen in onze hoofdstad is niet nieuw. Sinds de toenmalige Franse premier Alain Juppé in 1996 de ISF invoerde - een belasting op grote vermogens - kwamen de superrijke Fransen bij bosjes hun geluk zoeken in Brussel en de grensstreek rond Kortrijk en Doornik.

De grootste fortuinen vertrokken het eerst. Zoals de leden van de familie Mulliez - met financiële belangen in tal van grote bedrijven zoals Décathlon, Leroy Merlin en Boulanger - die zich in groep kwamen vestigen in het Henegouwse grensdorpje Estampuis. Ze namen er hun intrek in de vele leegstaande herenboerderijen, die ze volledig moderniseerden en verbouwden. Maar de grote exodus kwam pas enkele jaren later op gang, toen er steeds meer Franse sterrén in de betere Brusselse etablissementen werden gesignaleerd. De zakenman Bernard Tapie, ex-tennisser Henri Leconte en acteur Daniël Auteuil zijn wellicht de bekendste namen.

Maar zij vormen slechts het topje van de ijsberg. Ook de actrice Emmanuelle Béart, de acteur José Garcia en de romanschrijver Eric-Emmanuel Schmitt verhuisden inmiddels naar onze hoofdstad. Zelfs de Franse rocklegende Johnny Hallyday werd in Brussel (even) op huizenjacht gesignaleerd en Angèle-Marie Mitterrand, een aangebouwde nicht van de voormalige president, liet zich tot Belgische naturaliseren. En in hun spoor kwamen tal van succesvolle ondernemers, zoals de inmiddels overleden ex-topman van oliereus Elf, Philippe Jaffré. Maar ook erfgenamen van rijke families zoals Taittinger (champagne en luxe-hotels), Darty (elektronica), Prévost (textiel en media) en Badiu (Carrefour) tot een rist van hippe ondernemers die eind jaren negentig fortuin maakten op het internet. De bekendste zijn wellicht Pierre-François Grimaldi, die zijn internetbedrijf I-Bazar met veel winst aan eBay verkocht en de stichter-miljoenair van het softwarebedrijf Business Objects: Denis Payre, (na)

'financieel racisme'

De rijke Fransen laten hun kinderen dikwijls schoollopen in het Lycée Français in Ukkel. © Bart Dewaele

De Brugmann-wijk is een van de trekpleisters in Brussel voor gefortuneerde Fransen. © put

leen veel geld meebrengen naar Brussel. 'Ze zorgen ook voor jobs. Ik ken geen enkele actieve ondernemer die na zijn verhuizing is blijven stilzitten. Binnen de twee jaar hebben ze hier allemaal een eigen bedrijf opgestart.' Met hoeveel de Franse belastingvluchtelingen inmiddels zijn in België, is niet geweten. Exacte cijfers zijn nergens beschikbaar. Maar volgens de meeste schattingen zouden er in ons land minstens 15.000 tot 20.000 zijn, volgens sommigen zelfs meer. Het gros daarvan heeft zich gevestigd in de zuidelijke Brusselse gemeenten, zoals Ukkel en Elsene,

dat in de volksmond zelfs is herdoopt tot 'le petit Paris'. Ze droppen er hun kinderen in de elitaire Europese school of het gerenommeerde Lycée Français en kopen er met de glimlach de peperdure herenhuizen en villa's in de omringende sjielke wijken Brugmann, Molière en Observatoire. 'In welke prijsklasse onze klanten in Brussel meestal een woning zoeken? In de tranche van 1 tot 3 miljoen euro', windt Garcin er geen doekjes om. Maar voor heel wat gefortuneerde klanten is de prijs veel eerder bijzaak, geeft ze toe. In vergelijking met Parijs is Brussel spotgoedkoop.

De 42-jarige ex-Parijzenaar Jean-Luc, die verder anoniem wil blijven, is een van hen. Hij heeft in 2007 al de stap naar Brussel gedaan en is niet van plan om terug te keren. Ik ontmoet hem op een grauwe woensdagmiddag voor de schoolpoorten van het Lycée Français in Ukkel, waar hij zijn kinderen komt ophalen in een kleine zwart-witte Renault 5, met Belgische nummerplaat. Bewust onopvallend, net zoals de meeste andere vermogende Fransen. 'De supertaks van Hollande? *Ça fait du buzz, oui*', knikt Jean-Luc, die naar eigen zeggen 4 of 5 kleine bedrijven runt. 'Maar het is nu

niet zo dat ik platgebeld wordt door vrienden die naar hier willen verhuizen. Het lijkt me meer een verkiezingsstunt. De taks slaat slechts op een kleine groep van 3.500 superrijken. Dat soort mensen kent meestal wel voldoende fiscale achterpoortjes. Veel inkomsten voor de staatskas levert dat niet op', grijnst hij veelbetekenend. Waarom de Fransman dan zelf naar Brussel is verhuisd? 'Niet alleen om fiscale redenen, maar ook omdat mijn vrouw Belgische is', probeert hij nog even de schijn hoog te houden. Maar al snel neemt de bitterheid de overhand. 'Weet u, in Frankrijk bestaat er al jaren een racisme tegen al wie succes heeft als ondernemer. Er is geen enkele erkenning, niet van de staat en niet van man in de straat. Veel Fransen vinden dat je bijna gek moet zijn om nu nog een bedrijf in eigen land te starten.'

SUPERBONUSSEN

Dat er kritiek is op de superbussen van de ceo's van de grote Franse multinationals uit de Franse sterindex CAC 40, kan hij nog begrijpen. 'Maar de mensen gooien alles op één hoop. Ook gewone zakenmensen en vrije beroepen worden met de nek aangekeken en gevisieerd door de fiscus, dat het geld telkens bij dezelfde categorie mensen komt halen. *Nous, les gens confortables ...* we worden uitgeperst als citroenen.' Zelfs een rechtse president als Nicolas Sarkozy heeft daar volgens hem weinig aan veranderd. Gérard, een 69-jarige Parijzenaar die zes jaar geleden al zijn modebedrijf verkocht en naar het zuiden van Brussel verhuisde, verdedigt Sarkozy wel met vuur.

'Het is de beste president die Frankrijk gehad heeft sinds De Gaulle, maar niemand die durft zeggen dat hij het goed heeft gedaan. Als je dan ziet dat hij vooral aangevallen wordt op uiterlijkheden, zoals een duur etentje Parijs na zijn vorige verkiezingsoverwinning... (zucht veelbetekenend) Ze noemen hem *le Président Bling Bling*. Maar met welk recht?', zegt Gérard. Toch vindt ook hij dat Frankrijk al jarenlang slecht wordt bestuurd. 'De sfeer is er helemaal verpest. In Frankrijk zijn we paria's. Daar zijn we *des bandits of des patrons voyous*. Daarom ben ik zes jaar geleden vertrokken. Niet om fis-

'Veel Fransen vinden dat je bijna gek moet zijn om nu nog een bedrijf in eigen land op te richten'

cale redenen. Omdat ik op het punt stond om op pensioen te gaan, moest ik maar 11 procent belasting betalen op de meerwaarde van mijn bedrijf. Dat was draagbaar. Maar ik was de stigmatisering beu. Ik noem dat financieel racisme.'

BELACHELIJK

En met de supertaks van Hollande dreigt Frankrijk zich helemaal belachelijk te maken. 'Weet u, nu zal er geen enkele topvoetballer meer naar Frankrijk komen om te voetballen. Ook niet naar PSG. Ze kunnen de sjeiks van Qatar toch moeilijk vragen om de 75 procent belasting op hun loon te betalen?' Slechts weinige rijke Fransen hebben dan ook zin om naar hun land terug te keren. Of toch? 'Weet u onze vrouwen zijn onze achilleshiel', knipoogt Gérard samenzweerderig. 'Als zij niet kan aarden, heb je de keuze: terugkeren of scheiden... Het is de enige reden waarom ik al een aantal vrienden uit Brussel heb zien vertrekken.' Maar de meeste Fransen die er warmpjes inzitten, vinden België een verademing. 'Het algemene klimaat voor ondernemers is hier een stuk beter. Zelfs nu er met Elio Di Rupo hier nu ook een socialistische eerste minister is, vind ik ook de 55-jarige Bruno, die in 2005 al naar Brussel is verhuisd *'pour les affaires'*. Veel tijd om te praten, heeft hij echter niet, want het is koud en hij wil zijn zoontje ophalen. Snel vraag ik hem wat het voornaamste verschil is met zijn geboorteland. Hij trekt zijn kraag op en lacht mij breed toe: '*C'est simple*. In Frankrijk wacht ons de inquisitie, hier' is er respect.'